

2025-04-28

Infoklass: 1

Diarienummer:
KFM 2545-2025

ju.remissvar@regeringskansliet.se

Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)

Ju2025/00311

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) har granskat promemorian mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslaget kan komma att påverka myndighetens verksamhet och har följande synpunkter på förslaget.

Det torde vara få ärenden hos Kronofogden som berörs av den föreslagna lagstiftningen. Förslaget komplicerar dock Kronofogdens hantering i dessa ärenden i ett antal avseenden enligt nedan om de genomförs.

Förslaget utgår från att de rättsliga regler som ska tillämpas för själva straffverkställigheten ska ske enligt svensk lagstiftning. Detta blir möjligt genom internationell mellanstatlig överenskommelse. Motsvarande borde gälla för frågorna nedan. Dessa frågor bör belysas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Domsrätt

Domsrätt för betalningsföreläggandeverksamheten kan påverkas. Intagen som placeras på hyrd anstaltsplats utomlands ska fortsätta vara folkbokförd på sin tidigare adress i Sverige. Kronofogden utgår därför ifrån att den intagne vanligtvis kommer att kunna hanteras på motsvarande sätt som om denne varit placerad på anstalt i Sverige utan att utlandsplaceringen komplicerar handläggningen.

Delgivning

Vid delgivning av betalningsförelägganden, förslag om skuldsanering, utmätningsbeslut etc. finns bestämmelser om stämningsmannadelgivning, som möjliggör för personal på kriminalvårdsanstalt att delge intagen, 40 § delgivningslagen samt 10 § delgivningsförordningen.

Om detta regelverk inte kan upprätthållas behöver internationella instrument användas för delgivning, vilket gör delgivningen mer kostsam och utdragen i tiden.

Kronofogden anser att den som dömts enligt svenska straffverkställighetsregler och som sitter på hyrda anstaltsplatser utomlands bör kunna delges på motsvarande sätt som i Sverige.

Verkställighet

Intagens tillgångar som finns tillgängliga för utmätning i Sverige är fortfarande utmätningsbara. Om den intagne skulle ha utmätningsbar egendom på anstalten är denna egendom inte tillgänglig för utmätning utan utlandshandräckning till den andra staten. Konkursförvaltare kommer inte att kunna utverka konkurshandräckning enligt 7 kap. 14 § konkurslagen.

Behov av verkställighet på anstalt är dock begränsat då det är ovanligt att den intagne har utmätningsbara tillgångar på anstalten. Om anledning skulle finnas kan utlandshandräckning begäras av Kronofogden i vissa allmänna mål. I enskilda mål får sökanden själv ansöka om verkställighet i det aktuella landet. För verkställighet är det viktigaste att delgivning kan ske av de utmätningsbeslut som fattas av Kronofogden (utmätning av bankmedel eller annan egendom som gäldenären har i Sverige).

Tillsyn av näringsförbud

Näringsförbudstillsynen inleds med ett personligt samtal som kräver personlig inställelse. Detta kommer inte att gå att genomföra om personen finns på hyrd anstaltsplats utomlands.

Ett utvidgat näringsförbud på grund av brott (Ds 2024:35) innehåller förslag att Kronofogden ska kunna genomföra tillsyn via videokonferens.

Kronofogden har tillstyrkt detta i sitt remissvar den 3 mars 2025 men har som förutsättning angett att myndigheten har rätt att få biträde av Kriminalvården i samband med samtal i de fall personen med näringsförbud är frihetsberövad.

En förutsättning för att näringsförbudstillsynen ska kunna genomföras är att ovan angivna regelförändring även gäller för personer som placerats på hyrda anstaltsplatser utomlands. Även om ett sådant förslag genomförs är det inte säkert att tillsynen går att genomföra. Det förutsätter att det finns en fungerande videokonferenslösning på plats i Sverige och att dessutom anstalten utomlands har tillgång till samma lösning eller lösning som Kronofogden kan godta ur dataskydds- och informationssäkerhetssynpunkt.

Om detta inte kan säkerställas bör personer som dömts till näringsförbud undantas från placering på hyrda anstaltsplatser utomlands eftersom Kronofogden då inte har förutsättningar att utöva sitt tillsynsansvar över beslutade näringsförbud i dessa fall.

Det här beslutet har fattats av rikskronofogde Fredrik Rosengren. Verksjurist Daniel Dalenbring har föredragit ärendet. I den slutliga handläggningen har även biträdande rikskronofogde Cecilia Hegethorn Mogensen, rättschef Ulrika Lindén, verksamhetsdirektör verkställighet Mats Bengtsson, verksamhetsdirektör krav och betalning Tomas Höglund, verksamhetsdirektör överskuldsättning Kristin Alm, HR-direktör Maria Johansson, verksamhetsstödsdirektör Marie Olausson, kommunikationsdirektör Pernilla Gyllner, utvecklingsdirektör Daniel Jonsson och IT-direktör Annika Steffner deltagit.

Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.